

HANS MIJNDERS

WEG WEZEN!

WAT ALS
ALLES MIS
DREIGT
TE GAAN?

 /columbus

Dit boek is speciaal geschreven voor de Kinderboekenweek 2023.
Elf dagen lang is het feest in de boekhandel en is er volop aandacht voor het (christelijke) kinderboek. Het thema dit jaar is *Bij mij thuis*.
Wil je meer weten over de Christelijke Kinderboekenweek? Bezoek dan onze website www.christelijkeboeken.nl/kinderboekenweek

Wegwezen
Wat als alles mis dreigt te gaan?
Hans Mijnders

ISBN 978-90-8543-533-4
ISBN e-book 978-90-8543-551-8
NUR 283
C-NUR 283030

Boekverzorging: Buitenspel, Meppel

© 2023 UITGEVERIJ COLUMBUS - LEEUWARDEN
Alle rechten voorbehouden.

Uitgeverij Columbus is onderdeel van Jongbloed Christelijke Media.

www.jongbloedmedia.nl

INHOUD

1. Wat een bericht!	7
2. Een waardeloos thema	11
3. Het wordt nog erger!	16
4. Welkom of niet?.....	22
5. De informatieavond	28
6. Overleg in de caravan	34
7. Actie!	40
8. Ze zijn er!	47
9. Het wordt erger	53
10. Verschillende plannen	60
11. Wat een waardeloze opdracht	65
12. Het straat... feest?	72
13. Wat nu?	78
14. Het plan.....	83
15. Het bezoek van de minister.....	88
16. Vertrokken.....	94
17. En nu?	99

1 WAT EEN BERICHT!

‘J e kunt je mond houden, hè?’ Koen kijkt Arno doordringend aan.

‘Hoezo?’ Arno, die achter zijn bureau zit, slikt even. Als zijn broer zo naar hem kijkt, is hij altijd onder de indruk.

‘Kun je dat? Ja of nee?’

‘Ja.’

‘Ik had net Boudewijn aan de telefoon.’

‘Die vriend van de caravan?’ Arno weet dat Koen regelmatig naar een oude caravan gaat, die ergens aan de rand van het dorp staat. Hij heeft een tijdje geleden gevraagd wat Koen daar elke keer gaat doen, maar Koen was meteen over iets anders begonnen.

‘Boudewijn vindt dat we in actie moeten komen. En daar ben ik het helemaal mee eens.’

‘Wat voor actie? Tegen wie?’ Arno heeft wel een vermoeden, maar wil niets verkeerd zeggen.

‘Eerst je deur dicht.’

Arno doet de deur van zijn slaapkamer, die op een kier staat, dicht. Koen pakt ondertussen zijn telefoon uit zijn broekzak. ‘Heb je dat filmpje gezien over een inwoner van Ter Apel die twee asielzoekers in zijn caravan vindt?’

‘Nee.’

‘Eerst kijken’, klinkt het gebiedend.

Arno pakt met één hand de telefoon van Koen. Met zijn andere hand schuift hij zijn taalboek aan de kant. Hij legt het toestel voor zich neer en tikt het filmpje aan. Er is een witte camper te zien, die voor een garage geparkeerd staat. De deur is opengeschoven.

‘Welkom in Ter Apel’, klinkt een boze mannenstem. ‘Als je je afvraagt wie dit zijn ...’ Er komt een man in beeld die snel een jas voor zijn gezicht houdt. Even later verschijnt een tweede man. Het is goed te zien dat hij uit het bed van de camper stapt. Ook hij wil niet in beeld komen en trekt de capuchon van zijn jas zo ver mogelijk over zijn gezicht. ‘Dit zijn twee asielzoekers’, gaat de mannenstem verder. ‘Mijn vrouw wilde om half negen boodschappen gaan doen. Ze zag onbekende slippers naast de camperdeur staan. Even later merkte ze dat de schuifdeur van de camper een stukje openstond. Ze riep mij en wees naar de camper. Ik zag gelijk dat er iets niet klopte en ging binnen kijken. Daar zag ik lege pizzadozen en bierflesjes liggen. Even later klommen er twee jonge mannen van een jaar of 25 uit het hoge bed aan de achterkant. Ze hadden er blijkbaar geslapen, want hun ogen waren nog maar half open. Ik heb gezegd dat ze gelijk moesten vertrekken. En wat denk je?’ De man gaat nog luider praten. ‘In plaats van sorry te zeggen, begonnen ze te schelden. Ik zit al aardig wat jaartjes in de autohandel, maar zo ben ik nog nooit behandeld.’

‘Is dit echt?’ Arno geeft de telefoon terug aan Koen.

Koen grijnst. ‘Helemaal echt. Die lui denken dat ze alles mogen. Tuig is het!’ Hij staat op en gaat voor het raam staan.

‘Maar wat voor actie hebben jullie bedacht? Jullie gaan toch niet naar Ter Apel?’

‘Nee.’ Koen fluistert bijna, ook al is de deur nog altijd dicht. ‘In ons dorp komen tien Afghaanse gezinnen wonen.’ Hij trekt een vies gezicht.

‘Daar heb ik nog niets over gehoord. Hoe weet je dat?’ Arno schuift zijn stoel verbaasd naar achteren en gaat staan. Tien gezinnen is veel. Hoeveel mensen zijn dat? Veertig? Misschien wel vijftig.

‘Van Boudewijn. Zijn vader is wethouder. Wethouder Verveer.’

‘Dat is waar ook.’ Arno kan zich herinneren dat hij in *Het Dorpsnieuws* weleens een foto heeft gezien. Maar wat willen Koen en zijn vrienden? ‘Wat gaan jullie met die Afghaanse gezinnen doen?’

‘Wat denk je?’ Weer die grijns van Koen. ‘We kunnen niet voorkomen dat de Afghanen komen, maar we kunnen er wel voor zorgen dat ze snel weer weg zijn.’

Arno kijkt met grote ogen naar zijn broer. ‘Hoe gaan jullie dat doen?’

‘Daar gaan we heel snel over vergaderen. Boudewijn heeft al een mooie naam bedacht: Operatie Wegwezen!’

‘Maar als die mensen nu echt moesten vluchten, omdat het in hun eigen land te gevaarlijk is om te blijven?’

‘Praat jij ook al zo?’ De ogen van Koen worden donker.

‘Ja ... Nee ... Wat bedoel je eigenlijk?’

‘Dat er in Nederland heel veel mensen zijn, die alle buitenlanders lief, leuk en aardig vinden.’

‘Maar Hikmet bij mij in de klas ...’

‘Die komt toch weleens bij jou spelen? Dat is een aardige gozer, maar gedraagt hij zich als een Nederlander? Nee.’ Koen slaat met zijn vuist op het bureau. ‘Praat hij goed Nederlands? Nee.’ Opnieuw een klap. ‘Moet ik nog even doorgaan? Draagt zijn moeder Nederlandse kleren?’

‘Ze heeft altijd een hoofddoek om.’

‘Dat bedoel ik. Als wij in Turkije gaan wonen, moeten we ons aan hun regels aanpassen. Zij doen dat in Nederland niet, en daarom moeten ze weg. Snap je het nu?’

Arno gaat op zijn bed zitten. Zijn hoofd zit vol met vragen. Heeft zijn broer gelijk? Moeten alle buitenlanders wegwezen? Er zijn toch heel veel mensen die echt zijn gevlucht voor oorlog of honger? Die moet je toch helpen?

‘Waarom kijk je zo moeilijk? Is er iets?’

‘Eh ... niets.’

‘Oké. Je praat met niemand over wat ik net heb verteld. Duidelijk?’
Zonder antwoord af te wachten, loopt Koen de kamer uit.
Arno gaat weer achter zijn bureau zitten. Wat heftig. Tien Afghaanse gezinnen. Wanneer komen ze? Dat is hij vergeten te vragen. En waar gaan ze wonen? Zijn ouders vinden het een goed idee, daar twijfelt hij niet aan. En Floor, zijn tienjarige zusje, ook. Zeker weten dat Koen daar fel tegenin zal gaan. Hoe moet hij dan reageren? Wat vindt hij zelf eigenlijk? Hikmet is leuk en zal niets gemeens doen, maar hij kent ook verhalen van buitenlanders die voor een hoop ellende zorgen. Die kunnen ze beter terugsturen naar hun eigen land. Maar om, net als Koen, te zeggen dat alle buitenlanders het land uit moeten ... Gaat dat niet te ver?

2 EEN WAARDELOOS THEMA

‘Meester, bent u alweer naar de kapper geweest?’ Arno legt zijn pen neer en slaat zijn rekenboek dicht. Nu wil hij het eindelijk weleens weten.

Bijna heel groep 8 schiet in de lach. Iedereen weet dat Willemieke, de vriendin van de meester, voor kapster leert en het leuk vindt om hem elke keer een ander kapsel te geven.

Meester Marcel wrijft met een hand door zijn haren. ‘Kun je dat zien, Arno?’

Opnieuw klinkt er gelach.

‘Dat is niet zo moeilijk’, zegt Birgit. ‘Ik zag het gelijk toen u binnenkwam. Gisteren was het veel meer naar achteren gekamd.’

‘Echt waar?’ De meester rolt even met zijn ogen. ‘En ik heb nog zó gezegd dat jullie niets mochten merken.’

‘Maar waarom vindt u het goed dat ze elke keer uw haar doet?’ Arno schudt zijn hoofd. ‘Dat zou ik nooit willen.’

‘Vandaag moet Willemieke examen doen en ze wilde gisteravond nog één keer oefenen’, vertelt de meester, terwijl hij op de hoek van zijn bureau gaat zitten. ‘Ik heb anderhalf uur stilgezeten. Anderhalf uur! Weten jullie hoelang dat is? Maar ...’ Hij steekt zijn wijsvinger op. ‘Ondertussen heb ik wel heel goed nagedacht over de Kinderboekenweek.’

‘Kin-der-boe-ken-week.’ Daan steekt zijn tong uit. ‘Waarom is er geen Kindergámeweek?’

‘Ja, dat is veel leuker.’ Arno steekt allebei zijn duimen op naar zijn vriend. ‘Zullen we dat doen, meester?’

Bijna alle jongens, maar ook een stel meiden, vallen Daan bij.

‘Een hele week extra veel aandacht voor gamen, dat zouden jullie wel willen.’ Meester Marcel pakt een papier uit zijn tas. ‘Maar dat kunnen jullie vergeten. Aandacht voor gamen is helemaal niet nodig, dat doen jullie al veel te veel.’ Hij houdt het A4’tje omhoog. ‘Als jullie het onderwerp van de Kinderboekenweek horen, weet ik zeker dat jullie enthousiast worden.’

‘Ik kan niet wachten. Houd ons niet langer in spanning.’ Arno gaat staan en laat zijn handen overdreven trillen. ‘Als we het dan echt over boeken moeten hebben, dan wel leuke boeken.’

‘Over de ruimte!’ roept Daan.

‘Nee, over voetbal’, vindt Hikmet.

‘Het thema is dit jaar heel actueel’, begint de meester. Hij kijkt even de klas rond.

‘Meester, vertel nou.’ Birgit, die bijna altijd zit te lezen, kijkt de meester nieuwsgierig aan.

Het thema is dit jaar ...’ De meester trommelt met zijn vingers op de rand van de tafel.

Razendsnel valt de hele klas hem bij. Arno slaat zo hard, dat zijn vingers er pijn van doen. Toch is hij benieuwd naar het onderwerp. Leerlingen van andere groepen, die door de gang lopen, kijken met een verbaasd gezicht naar binnen.

‘Oké dan.’ De meester steekt zijn handen omhoog. ‘Het onderwerp is dit jaar: “Bij mij thuis”.’

Bij mij thuis? Arno trekt een vies gezicht. ‘Dat klinkt niet saai, maar supersonisch-saai.’

‘Bij mij thuis is het niet pluis.’ Daan grinnikt om zijn eigen rijmpje. ‘Wij eten alleen patat en frikandellen, drinken liters cola en poetsen nooit onze tanden.’

‘Wat smerig.’ Dorien trekt een vies gezicht. ‘Mijn moeder heeft een hekel aan patat.’

‘Wat eten jullie dan?’ wil Birgit weten.

‘Allemaal gezonde dingen: heel veel fruit en groente.’

‘Dan lijken jouw ouders op die van mij.’ Birgit knikt naar Dorien. ‘Mijn vader en moeder zijn “voor het milieu”. De verwarming staat altijd op 15 graden, we douchen maar 4 minuten en gooien alles in speciale afvalbakken. En patat ...’ Ze schudt haar hoofd. ‘Alleen als onze ouders een keer niet thuis eten, gaan mijn zus en ik naar de snackbar. Maar dat gebeurt niet vaak.’

‘Dat is bij ons thuis gelukkig anders.’ Arno is het onderwerp van de Kinderboekenweek alweer vergeten. ‘Al het afval mikken we in één zak en ik mag douchen zo lang als ik wil. En elke zaterdagavond eten we patat met ...’

‘Stop.’ Meester Marcel wacht even tot het stil is. ‘Leuk om te horen dat jullie nu al bezig zijn met het onderwerp. Alleen gaat het in de Kinderboekenweek meer over verschillen, bijvoorbeeld tussen gewoonten en culturen. De ouders van Hikmet zijn in Turkije geboren en hebben andere gewoonten dan bijvoorbeeld de Nederlanders of de Belgen.’

‘Het eten dat de moeder van Hikmet maakt, is wel superlekker’, roept Daan.

‘Dus het gaat in de Kinderboekenweek eigenlijk over buitenlanders’, begrijpt Arno.

‘Ja, dat ook.’ De meester denkt even na. ‘Maar dan vooral over de verschillende gewoonten die mensen hebben. In Nederland wonen mensen uit meer dan tweehonderd landen. En die hebben ...’

‘Tweehonderd?!’ Dorien schudt haar hoofd. ‘Ik wist niet dat er zo veel landen waren.’

‘Mijn vader zegt dat Nederland vol is’, zegt Daan.

‘Doe niet zo belachelijk!’ Birgit wijst naar haar voorhoofd. ‘Die mensen komen echt niet zomaar naar ons land.’

‘Juist wel. Weet je hoe mijn vader ze noemt?’ Daan wappert druk met zijn armen. ‘Gelukzoekers.’

‘Als je dat zegt, ben je niet normaal.’ Birgit zakt onderuit op haar stoel.

‘Dat neem je terug.’ Daan vliegt tussen een paar banken door naar Birgit en gaat met een rood hoofd voor haar staan.

‘Jongens, stoppen.’ De meester pakt Daan bij een schouder en brengt hem terug naar zijn plaats. Dan gaat hij op de hoek van zijn bureau zitten en zegt hoofdschuddend: ‘Als ik jullie zo hoor, is er nog heel veel over andere culturen te leren.’ Hij kijkt naar Hikmet. ‘Hikmet, wat vind jij van het onderwerp?’

‘Maakt mij niet uit.’ Hikmet kijkt met een strak gezicht voor zich uit. ‘Wij zijn alleen geen gelukzoekers. Ik ben trouwens gewoon Nederlander.’

‘Heel goed dat je dit zegt. Want wat Daan zegt, kan echt niet. Ja, er komen heus wel een paar “gelukzoekers” naar Nederland, zoals Daans vader ze noemt. Maar heel veel mensen zijn gevlucht, omdat het onveilig is in hun eigen land. Ik heb toch weleens verteld dat Willemieke vluchtelingen helpt? Als je die verhalen hoort, ga je daar wel anders over denken. Misschien kan Willemieke er tijdens de Kinderboekenweek een keer over komen vertellen.’

‘Toch vind ik het een stom onderwerp’, houdt Daan vol.

‘Dan hoop ik dat je daar aan het eind van de Kinderboekenweek anders over denkt’, zegt de meester. ‘Nu stoppen we erover. Pak allemaal je taalboek.’

‘Een Kinderboekenweek over buitenlanders.’ In de pauze gaat Daan op een van de bankjes zitten die aan de rand van het schoolplein staan. ‘Als mijn vader dat hoort ...’

‘Wat gebeurt er dan?’ wil Arno weten.

‘Dan belt hij de meester op.’

‘De meester heeft dit onderwerp toch niet gekozen?’

Daar moet Daan even over nadenken. ‘Dat is wel zo, maar toch is het een stom onderwerp.’

Birgit, die op een ander bankje is gaan zitten, zucht. ‘Jij spoort echt niet. Er zijn mensen die leven in een land waar oorlog is. Dan is